

Elżbieta Jagielska

"Ochrona zabytków. Orzecznictwo z komentarzem", Katarzyna Zalasieńska, Warszawa 2010 : [recenzja]

Ochrona Zabytków 62/1 (244), 101-102

2009

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Elżbieta Jagielska

Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków

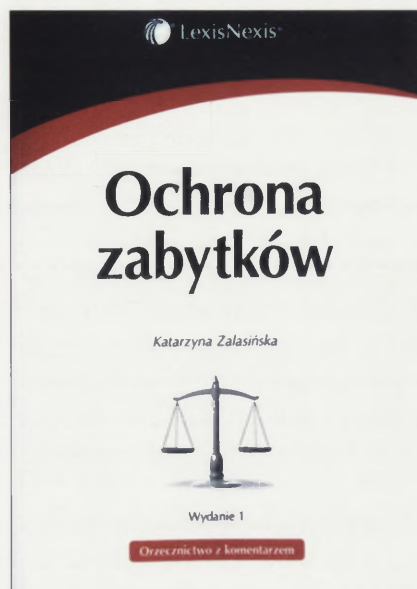
KATARZYNA ZALASIŃSKA, „OCHRONA ZABYTKÓW. ORZECZNICTWO Z KOMENTARZEM” LexisNexis, Warszawa 2010

Z początkiem bieżącego roku nakładem cenionego w środowisku prawniczym wydawnictwa LexisNexis ukazała się książka, która znakomicie wypełnia lukę, jaka powstała od czasu obowiązywania Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Jest to pierwsze tego typu opracowanie, które udostępnia, analizuje i poddaje konstruktywnej ocenie dorobek judykatury z zakresu ochrony zabytków i orzeczeń wydanych na podstawie obowiązującej ustawy. Autorka publikacji reprezentuje młode pokolenie prawników i wpisuje się w szczupłe grono badaczy zajmujących się problematyką prawnej ochrony zabytków. W książce w przystępny sposób wyjaśnia mechanizmy działania prawa, pomaga zrozumieć, czym ono jest i jak należy je wykorzystywać, aby działania związane z ochroną zabytków były skuteczne.

Przytoczone w opracowaniu orzeczenia sądów administracyjnych (sądów wojewódzkich i Naczelnego Sądu Administracyjnego rozpatrującego sprawy kasacji wyroków), prezentujące 13 wybranych, kluczowych dla ochrony zabytków zagadnień, obrazują istotne problemy związane z interpretacją przepisów na etapie ich stosowania. Przedstawiono je w ujednoliconej formule, poczynając od zacytowania sentencji wyroku, poprzez opis stanu faktycznego danej sprawy, a kończąc na uzasadnieniu wyroku oraz komentarzu autorskim.

Poruszone w publikacji zagadnienia dotyczą m.in. wpisu do rejestru zabytków (w tym zabytkowych założeń przestrzennych, takich jak układy urbanistyczne), skreślenia z rejestru zabytków, otoczenia zabytku, instalacji reklam wielkogabarytowych na zabytkach, utworzenia parku kulturowego, podziału zabytkowej nieruchomości, nakazu przeprowadzenia prac konserwatorskich i robót budowlanych przy zabytku. Z uwagi na niezbyt długi okres obowiązywania ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz nieznaczną liczbę rozpatrywanych przez sądy spraw nie ma rozbudowanej linii orzecznictwa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad nimi. Wybrane wyroki z lat 2006-2009 nie obrazują tym samym wszystkich problemów, z którymi muszą zmierzyć się urzędy konserwatorskie w codziennej pracy. Zaprezentowane przykłady zawierają jednakże ważne wskazówki, którymi organy konserwatorskie powinny kierować się zarówno przy dokonywaniu interpretacji przepisów prawa materialnego, jak i przy wyborze właściwych procedur postępowania administracyjnego. Stanowią też istotny przyczynek do rozważań nad stroną merytoryczną każdego z poruszanych zagadnień.

Poszczególne interpretacje przepisów przyjęte przez sądy administracyjne opatrzone są obszernym komentarzem, w którym autorka dokonuje wnikliwej i dogłębnej analizy wszystkich przesłanek,

jakie powinny być spełnione przy wyborze prawidłowego rozstrzygnięcia w danych sprawach. Stara się omówić i przybliżyć pojęcia nieodokreślone, na których oparta jest znaczna część przepisów obowiązującej ustawy (np. historyczny układ urbanistyczny, otoczenie zabytku, interes społeczny). Jest to o tyle ważne, że przepisy ustawy w większości pozostawiają sposób rozpatrywania spraw uznaniu organu administracji, a więc istnieje obawa obarczenia takiego rozstrzygnięcia cechą dowolności.

Interpretacje przepisów nierzadko poddawane są krytyce autorki, która wykazuje duże niespójności w orzecznictwie dotyczącym tych samych zagadnień. W innych przypadkach prezentuje utrwalone orzecznictwo w danych sprawach, przywołując wyroki sądów administracyjnych

wydawane w podobnych lub różnych okolicznościach.

Publikacja, ze względu na aktualność podjętych problemów, z pewnością stanie się cennym

źródłem informacji i będzie służyć pomocą praktykującym prawnikom oraz pracownikom administracji rządowej i samorządowej. Należy przypuszczać, że spotka się

również z dużym zainteresowaniem środowiska konserwatorskiego niezwiązanego z administracją, a także właścicieli i posiadaczy obiektów zabytkowych.

KATARZYNA ZALASIŃSKA, "THE PROTECTION OF HISTORICAL MONUMENTS. ADJUDICATION WITH A COMMENTARY", LexisNexis, Warszawa 2010

At the beginning of this year the LexisNexis publishers issued a book, which excellently fills the gap that emerged from the time of the binding Statute of 23 July 2003 on the protection of historical monuments. This is the first book of its sort to render available, analyse and subject to a constructive assessment the accomplishments of the judicature as regards the range of the protection of historical monuments and adjudication pronounced upon the basis of the statute in force. The author, who presents the young generation

of lawyers, is one of the few researchers dealing with the legal aspects of the protection of historical monuments. The book offers a lucid presentation of the mechanics of the impact of law, and allows the reader to understand the nature of law and the ways in which it should be deployed so that undertakings associated with the protection of historical monuments would be effective. The adjudication of administrative courts discussed in the book depicts essential problems linked with an interpretation of regulations upon the

stage of their application. The cited examples contain important directives, which the conservation organs should follow while interpreting the regulations of material law and choosing suitable administrative procedure.

The titular publication will certainly prove useful for lawyers and employees of government and self-government administration. Presumably, it will also meet with great interest among conservators not attached to the administration as well as the owners of historical monuments.

INFORMACJA O PRENUMERACIE

Prenumeratę „Ochrony Zabytków” można zamówić za pośrednictwem:

■ **1. RUCH SA**

Informacji o warunkach prenumeraty i sposobie zamawiania udziela „RUCH” SA Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33; tel. (22) 532 87 31, 532 88 20, 532 88 16, fax (22) 532 87 32; www.ruch.pol.pl, prenumerata@okdp.ruch.com.pl

■ **2. Firma AMOS**

01-785 Warszawa, ul. Broniewskiego 8a; tel. (22) 639 73 67; biuro@amos.waw.pl

■ **3. GARMOND PRESS SA**

01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3; tel./fax (22) 836 69 21; prenwarszawa@garmond.com.pl

■ **4. INMEDIO Sp. z o.o.**

90-446 Łódź, ul. Kościuszki 132; tel./fax (42) 636 44 47; prenumerata@inmedio.com.pl

■ **5. KOLPORTER SA**

05-080 Izabelin, Mościska, ul. Bakaliowa 3; tel. (22) 355 05 65(66), fax (22) 355 05 67(68); prasowa.sc@kolporter.com.pl

■ **6. DOM HANDLOWY NAUKI Sp. z o.o.**

02-352 Warszawa, ul. Szczęśliwicka 2/17; tel. (22) 658 15 58, tel./fax (22) 822 98 69; ksiegarnia@dhn.pl, czasopismakraj@dhn.pl

Wydawnictwa Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków do nabycia w siedzibie przy ul. Kopernika 36/40, 00-328 Warszawa, pok. 123, w godz. 9.00-14.00, tel. (22) 826 93 52.

Zamówienia można składać za pośrednictwem poczty elektronicznej; wydawnictwa@kobidz.pl.

Spis dostępnych publikacji na stronie internetowej; www.kobidz.pl